

ĐỀ KIỂM TRA HỌC SINH GIỎI LỚP 8

TRƯỜNG NGUYỄN GIA THIỀU - QUẬN TÂN BÌNH (2013-2014)

(Thi ngày: thứ 7 ngày 22/3/2014)

Thời gian: 120 Phút

Bài 1: Giải phương trình sau :

a) $x^3 - x - 24 = 0$

b) $\frac{2|x-3|}{x^2 + 2x - 15} = 1$

c) $4x^2 - 3x - 1 = 0$

Bài 2:

a) Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức: $P = \frac{4x+3}{x^2+1}$

b) Chứng minh: $\frac{bc}{a} + \frac{ab}{c} \geq 2b$ (với $a, b, c > 0$)

Bài 3:

Cho hình vuông ABCD. Trên AB lấy N và M sao cho $AN = \frac{1}{3}AB$, $AM = \frac{1}{2}AB$. DN và DM cắt

AC lần lượt tại E và F.

a) Tính $\frac{AE}{AC}$, $\frac{AF}{AC}$

b) Chứng minh NF vuông góc AB.

c) Chứng minh $\triangle AEM \sim \triangle ABC$

Bài 4:

Cho nửa đường tròn tâm O đường kính AB. Trên nửa mặt phẳng bờ AB lấy 2 tiếp tuyến Ax, Ay.

Lấy C thuộc Ax, D thuộc By sao cho CD là tiếp tuyến đường tròn (O).

a) Chứng minh: $AC + BD = CD$

b) Lấy M thuộc Ax, N thuộc By sao cho $AM + BN = MN$. Chứng minh MN là tiếp tuyến đường tròn (O).

HẾT

HƯỚNG DẪN GIẢI

Bài 1: Giải phương trình sau :

a) $x^3 - x - 24 = 0 \Leftrightarrow (x-3)(x^2 + 3x + 8) = 0 \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow x = 3$

b) $\frac{2|x-3|}{x^2 + 2x - 15} = 1 \Leftrightarrow \frac{2|x-3|}{(x+5)(x-3)} = 1 \quad (1)$

Điều kiện: $x \neq -5; x \neq 3$

Với điều kiện trên, phương trình trở thành:

$$2|x-3| = (x+5)(x-3) \quad (2)$$

TH1: $x-3 > 0 \Leftrightarrow x > 3$

Với điều kiện trên, phương trình (2) trở thành:

$$2(x-3) = (x+5)(x-3) \Leftrightarrow (x-3)(x+3) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 (\text{loại}) \\ x = -3 (\text{nhận}) \end{cases}$$

TH2: $x-3 < 0 \Leftrightarrow x < 3$

Với điều kiện trên, phương trình (2) trở thành:

$$-2(x-3) = (x+5)(x-3) \Leftrightarrow (x-3)(x+7) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 (\text{loại}) \\ x = -7 (\text{nhận}) \end{cases}$$

Vậy $S = \{-3; -7\}$

c) $4x^2 - 3x - 1 = 0 \Leftrightarrow (x-1)(4x+1) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -\frac{1}{4} \end{cases}$

Bài 2:

a) Tìm GTLN: $P = \frac{4x+3}{x^2+1}$

Ta có: $P - 4 = \frac{4x+3}{x^2+1} - 4 = \frac{-(2x-1)^2}{x^2+1} \leq 0 \Rightarrow P \leq 4$

. Vậy giá trị lớn nhất của P là 4 khi $x = \frac{1}{2}$

b) Chứng minh: $\frac{bc}{a} + \frac{ab}{c} \geq 2b$ (với $a, b, c > 0$)

Áp dụng bất đẳng thức Cô-si cho 2 số dương, ta có:

$$\frac{bc}{a} + \frac{ab}{c} \geq 2\sqrt{\frac{bc}{a} \cdot \frac{ab}{c}} = 2b$$

Bài 3:

Cho hình vuông ABCD. Trên AB lấy N và M sao cho $AN = \frac{1}{3}AB$, $AM = \frac{1}{2}AB$. DN và DM cắt AC lần lượt tại E và F.

a) Tính $\frac{AE}{AC}$, $\frac{AF}{AC}$

Xét $\triangle ECD$, ta có: $AN // DC$

$$\Rightarrow \frac{AE}{EC} = \frac{AN}{DC} \text{ (hệ quả của đ/lý Thales)}$$

Mà $DC = AB$

$$\text{Nên } \frac{AE}{EC} = \frac{AN}{AB} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{AE}{AC} = \frac{1}{4}$$

Xét $\triangle FCD$, ta có: $AM // DC$

$$\Rightarrow \frac{AF}{FC} = \frac{AM}{DC} \text{ (hệ quả của đ/lý Thales)}$$

Mà $DC = AB$

$$\text{Nên } \frac{AF}{FC} = \frac{AM}{AB} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{AF}{AC} = \frac{1}{3}$$

b) Chứng minh NF vuông góc AB.

Xét $\triangle ACB$, ta có:

$$\begin{cases} \frac{AF}{AC} = \frac{1}{3} \\ \frac{AN}{AB} = \frac{1}{3} \end{cases} \Rightarrow \frac{AF}{AC} = \frac{AN}{AB} \Rightarrow NF // BC \text{ (Định lý Thales đảo)}$$

Mà $AB \perp BC$. Nên $NF \perp AB$

c) Chứng minh $\triangle AEM \sim \triangle ABC$

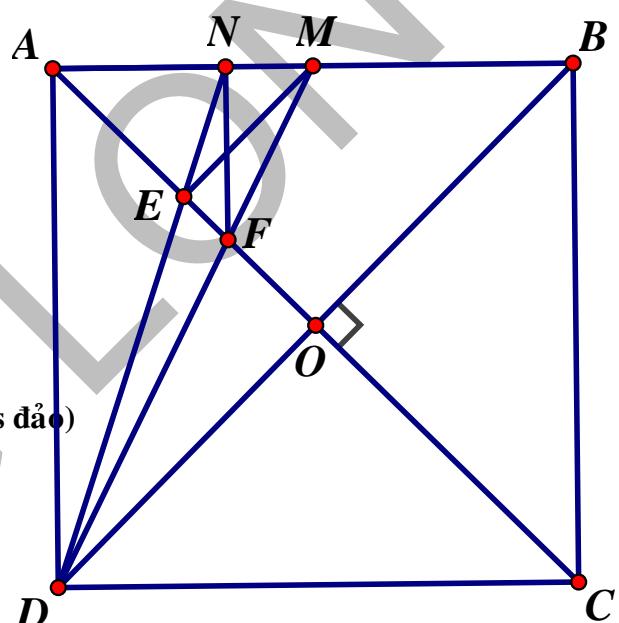
Xét $\triangle AOB$, ta có:

$$\begin{cases} E \text{ là trung điểm của } AO \text{ (...)} \\ M \text{ là trung điểm của } AB \text{ (gt)} \end{cases}$$

$\Rightarrow EM$ là đường trung bình của $\triangle ABC \Rightarrow EM // BD$. Mà $BD \perp AC$. Nên $EM \perp AC$.

Xét $\triangle AEM$ và $\triangle ABC$, ta có:

$$\begin{cases} A \text{ chung} \\ AEM = ABC(= 90^\circ) \end{cases} \Rightarrow \triangle AEM \sim \triangle ABC(g-g)$$

Bài 4:

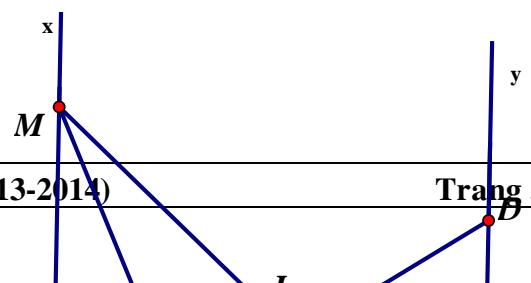
Cho nửa đường tròn tâm O đường kính AB. Trên nửa mặt phẳng bờ AB lấy 2 tiếp tuyến Ax, Ay. Lấy C thuộc Ax, D thuộc By sao cho CD là tiếp tuyến đường tròn (O).

a) Chứng minh: $AC + BD = CD$

Gọi E là tiếp điểm của CD và (O).

Xét (O), Ta có:

$$\begin{cases} AC = CE \text{ (tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau tại C)} \\ BD = DE \text{ (tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau tại D)} \end{cases}$$

$$\Rightarrow AC + BD = CE + DE = CD \quad (E \in \text{đoạn } CD)$$

b) Lấy M thuộc Ax, N thuộc By sao cho AM + BN = MN.

Chứng minh MN là tiếp tuyến đường tròn (O).

Gọi I là trung điểm của MN. Vẽ OF \perp MN tại F.

Xét hình thang ABNM ($AM \parallel BN$), ta có:

$$\begin{cases} I \text{ là trung điểm của } MN \text{ (cách vẽ)} \\ O \text{ là trung điểm của } AB \text{ (AB là đường kính của } (O)) \end{cases}$$

$\Rightarrow OI$ là đường trung bình của hình thang ABNM.

$$\Rightarrow \begin{cases} OI = \frac{AM + BN}{2} = \frac{MN}{2} \quad (\text{Vì } AM + BN = MN) \\ OI \parallel BD \parallel AC \end{cases}$$

Mà $IN = \frac{MN}{2}$ (I là trung điểm của MN). Nên $IO = IN \Rightarrow \triangle ION$ cân tại I

$\Rightarrow ION = INO$.

Mà $ION = ONB$ (Hai góc so le trong, $OI \parallel BD$). Nên $INO = ONB$

Xét $\triangle OFN$ vuông tại F và $\triangle OBN$ vuông tại B, ta có:

$$\begin{cases} ON \text{ chung} \\ INO = ONB \text{ (cmt)} \end{cases} \Rightarrow \triangle OFN = \triangle OBN \text{ (ch-gn)} \Rightarrow OF = OB \text{ (hai cạnh tương ứng)}$$

Mà OB là bán kính của (O) (gt). Nên OF là bán kính của (O).

Xét (O), ta có:

$$\begin{cases} MN \perp OF \text{ tại F (cách vẽ)} \\ OF \text{ là bán kính (cmt)} \end{cases} \Rightarrow MN \text{ là tiếp tuyến của } (O) \text{ tại F.}$$

HẾT